

فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تربیتی)

کد درس: ۰۲۱

از مجموعه ۲، دروس اخلاق اسلامی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: توجیه باورهای اخلاقی و تقویت بنیان‌های فکری فراگیران و آشنایی با مکاتب و دیدگاههای مختلف اخلاقی با تأکید بر بیان دیدگاههای اندیشمندان اسلامی.

سرفصل‌ها (برای ۳۲ ساعت نظری در یک نیمسال تحصیلی)

۱- کلیات

۱-۱- مفهوم، اهمیت و جایگاه فلسفه اخلاق

۱-۲- انواع پژوهش‌های اخلاقی (توصیفی، هنجاری و فرااخلاق)

۱-۳- سیر فلسفه اخلاق در اندیشه اسلامی

۲- مسئولیت اخلاقی

۲-۱- معنانشناسی مسئولیت اخلاقی

۲-۲- شرایط مسئولیت اخلاقی (مباحثی درباره جبر ژنتیکی، محیطی و ...)

۲-۳- قلمرو مسئولیت اخلاقی

۳- واقع گرایی اخلاقی

۳-۱- واقع گرایی در مفاهیم اخلاقی

۳-۲- واقع گرایی در احکام اخلاقی

۴- معیار ارزش اخلاقی

۴-۱- سود و زیان شخصی یا گروهی

۴-۲- حسن و قبح ذاتی افعال

۴-۳- مطابقت با قانون عقل

۴-۴- امر و نهی الهی

۴-۵- حسن فعلی و فاعلی

۵- اطلاق و نسبیت در اخلاق

۵-۱- انواع نسبیت گرایی اخلاقی (توصیفی، هنجاری و فرااخلاقی)

۵-۲- مکاتب اخلاقی نسبیت گرا

۵-۳- نقل و نقد دلایل نسبیت گرایان

۵-۴- مطلق گرایی اخلاقی

۵-۵- مکاتب مطلق گرا

۶- دین و اخلاق

۱-۶- نیازمندی‌های دین به اخلاق

۲-۶- وابستگی‌های اخلاق به دین

۳-۶- نقد و بررسی نظریه‌های تبیین، اتحاد و تعامل

منابع:

۱. فلسفه اخلاق، محمدتقی مصباح یزدی به تحقیق و نگارش احمد حسین شریفی، تهران، نشر بین‌الملل، ۱۳۸۱.

۲. مبادی اخلاق در قرآن، عبدالله جوادی آملی، قم، اسراء، ۱۳۷۷.

۳. فلسفه اخلاق، مرتضی مطهری، تهران، صدرا، ۱۳۸۱.

۴. فلسفه اخلاق، ویلیام کی. فرانکنا، ترجمه هادی صادقی، قم، طه، ۱۳۷۶.

۵. مسأله باید و هست، محسن جوادی، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۵.

منابع تکمیلی:

۱. دروس فلسفه اخلاق، محمدتقی مصباح یزدی، تهران، اطلاعات، ۱۳۷۶.

۲. فلسفه اخلاق (پژوهش در بنیان‌های زبانی، فطری، تجربی، نظری و دینی اخلاق)، سیدمحمدرضا مدرسی، تهران، سروش، ۱۳۷۶.

۳. فلسفه اخلاق، مرتضی مطهری، تهران، صدرا، ۱۳۸۱.

۴. مجموعه آثار، مرتضی مطهری، ج ۱۳، مقاله «جاودانگی اصول اخلاقی» تهران، صدرا، ۱۳۷۲.

۵. اصول فلسفه و روش رئالیسم، ج ۲، مقاله ششم (ادراکات اعتباری) قم، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم.

۶. مسأله باید و هست، محسن جوادی، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۵.

۷. فلسفه اخلاق در قرن حاضر، ج. وارنوک، ترجمه و تعلیقات صادق لاریجانی، تهران، مرکز ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۶۸.

۸. فلسفه اخلاق در قرن بیستم، مری وارنوک، ترجمه و تحشیه ابوالقاسم فنایی، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۰.

۹. فلسفه اخلاق، پل ادواردز، ترجمه انشاءالله رحمتی، تهران، تبیان، ۱۳۷۸.

۱۰. مبانی اخلاق در فلسفه غرب و فلسفه اسلامی، حسن معلمی، تهران، دانش و اندیشه معاصر، ۱۳۸۰.

۱۱. فلسفه اخلاق، (مجموعه مقالات برگرفته از دائره‌المعارف فلسفه اخلاق)، ویراسته لارنس سی. بکر،

ترجمه جمعی از مترجمان، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۸۰.

۱۲. مبادی اخلاق در قرآن، عبدالله جوادی آملی، قم، اسراء، ۱۳۷۹.

۱۳. درآمدی به فلسفه اخلاق، آر. اف. اتکینسون، ترجمه سهراب علوی نیا، تهران، مرکز ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۷۰.